

Erko Seafood As
Christian Michelsens gate 6B

5012 BERGEN

Adm.enhet: Tildelingsseksjonen
Saksbehandler: Thorbjørnsen/Eikeset
Telefon: 90361725/41631211
Vår referanse: 17/17718
Deres referanse:
Dato: 13.12.2018

Erko Seafood AS - avslag på søknad om utviklingstillatelse til konseptet GM Aqua Design

Fiskeridirektoratet viser til søknad 16. november 2017 fra Erko Seafood AS (heretter også kalt «søker» eller «Erko») om syv utviklingstillatelser til konseptet GM Aqua Design.

Fiskeridirektoratet fatter med dette vedtak om å avslå søknaden for konseptet GM Aqua Design fordi direktoratet har kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Nedenfor gis en nærmere redegjørelse for Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden, jf. forvaltningsloven §§ 24 og 25.

Konseptet

Konseptet er planlagt som en stasjonær, flytende og halvt nedsenkbar oppdrettsplattform, som skal plasseres på en eksponert lokalitet.

Plattformen og merden

Hovedstrukturen er designet som en flytende søylestabilisert plattform med en firkantet ringpontong i bunnen. Denne skal være avstivet med fire stag festet midt på hver av de fire bunnstrukturene. På ringpontongen skal det være en vertikal søyle i hvert av de fire hjørnene og diagonale stag fra ringpontongen til toppen av søylene skal avstive disse.

Skrogets øvre del («topside») skal være en rektangulær fagverkskonstruksjon hvor infrastruktur som fôrlager, boligkvarter og tekniske rom skal være plassert. Disse skal være basert på ulike moduler som kan tilpasses underveis i design eller ift driften. Plattformen skal utstyres med gangveier i fagverkene og en vinsjstyrt utvendig gangvei som kan låres ned til ønsket høyde for adkomst med båt.

Plattformen skal være forankret med forankringslinjer i hvert hjørne av skroget. Søker vurderer to ulike forankringskonfigurasjoner; en med kun kjetting, og en med kjetting og fibertau.

Notposen skal baseres på tradisjonell utskiftbar notpose som skal tilpasses en større konstruksjon og mer eksponerte områder. Utenpå noten skal det monteres et ekstra nett som skal være 16 meter høyt og rekke 4 meter over vannflaten. Nettet skal være elektrisk strømførende slik at det skal inaktivere lus, samt at nettet skal fungere som beskyttelse mot drivgoods etc.

Driftsutstyr

Plattformen skal være utstyrt med en multifunksjonell traverskran som skal være montert på en skinnegående fagverksstruktur som kan bevege seg mellom den fremre og aktre delen av «topside». Kranen skal ha gangvei i hele bredden for tilkomst til utstyr. Den skal også være utstyrt med flere vinsjer på undersiden som skal brukes til inn- og utlasting av utstyr som for eksempel flåte for sykdomsbehandling og til drift av fôringssystem, dødfisksystem og trengesystem.

Konseptet skal samle opp partikulært avfall ved hjelp av fem poser som skal henge under ringpontongen. Det skal være festet en slange til bunnen av hver pose, slik at avfallet kan pumpes opp til dekk på riggen for prosessering eller tørking og deretter til transport til land.

Søker planlegger å bruke en egen flåte for behandling mot lus og sykdommer. Denne skal være laget i komposittmateriale og skal lagres i topside-strukturen. Det er både oppgitt at flåten skal plasseres *«inn mot det primære fiskehåndteringsnettet og tilegnet utstyr settes på flåte»* og at *«konseptet vil ha en mulighet for å løfte en lekter med valgt utstyr inn i merden»*.

Lokalitet

Konseptet skal tilpasses lokaliteter med en H_s på opptil 7 meter, en strømhastighet på 1 meter i sekundet og et vanddyp fra 70 til 450 meter. Søker ser for seg lokaliteter ytterst i fjorder og langs kysten. Søker mener at det omsøkte konseptet kan åpne opp for produksjon utenfor Sørlandet, for eksempel ved Lindesnes.

Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5.

Fiskeridirektoratet viser spesielt til følgende utdrag:

§ 22. Særlige formål

(...)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (...)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere (...).

Ifølge regelverket skal avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelser bygge på en skjønsmessig, faglig vurdering, § 23b første ledd som sier at søker *kan* få tillatelse dersom vilkårene er oppfylt. Selv om det er en forutsetning for å få tildelt utviklingstillatelse at prosjektet både vurderes å kunne bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som næringen står overfor, og innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer, betyr dette likevel ikke at søker har rettskrav på å få det. Dette følger også tydelig av retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse¹.

Lov om akvakultur 17. juni 2005 nr. 79 (akvakulturloven) slår videre fast:

§ 6. Generelle vilkår for tildeling av akvakulturtillatelse

Departementet kan etter søknad gi tillatelse til akvakultur dersom:

a) det er miljømessig forsvarlig

§ 10. Miljønorm

Akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte.

Fiskeridirektoratets vurdering

I tråd med praksis innført 15. juli 2017 har søker i e-post 31. juli 2018 fått varsel om at saken ville bli tatt opp til behandling, og at eventuell supplerende informasjon kunne sendes inn

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet 12.01.2016

innen tre uker. Søker har ikke sendt inn supplerende informasjon. Fiskeridirektoratet finner at søknaden er tilstrekkelig opplyst til å kunne tas til behandling, jf. forvaltningsloven § 17.

Betydelig innovasjon

Det følger av laksetildelingsforskriften § 23b, at søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer.

Ifølge retningslinjene vil hva som anses som «*betydelig innovasjon*» være en skjønnsmessig vurdering. Hovedkriteriene for utviklingsarbeid er at det skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. Fiskeridirektoratet tar ved vurderingen utgangspunkt i definisjonen av hva som er utviklingsarbeid og vurderer om det konkrete prosjektet vil innebære tilstrekkelig innovasjon. Fiskeridirektoratet må vurdere hvorvidt konseptet kan sammenlignes med eksisterende teknologi, og i hvilken grad dette påvirker usikkerheten i resultatet og innovasjonspotensialet.

Retningslinjene viser til Statistisk sentralbyrå sin definisjon av utviklingsarbeid som:

«systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot: å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.»

Med utgangspunkt i denne definisjonen, og i presiseringen i retningslinjene, vil den aktuelle innovasjonen når det gjelder utviklingstillatelser måtte være ny eller vesentlig forbedret produksjonsteknologi. Vi finner grunn til å tydeliggjøre at vilkåret i laksetildelingsforskriften § 23b er at innovasjonen må være «*betydelig*». Vilkåret er strengt og det er høy terskel for å få slik tillatelse.

Nyhetsverdi

Fiskeridirektoratet kjenner til at det har vært gjort forsøk på å konvertere halvt nedsenkbare plattformer fra oljeindustrien til anlegg for eksponert oppdrett av for eksempel tunfisk². Fiskeridirektoratet finner imidlertid at eksemplene ikke har direkte overføringsverdi til norske forhold. Fiskeridirektoratet har også mottatt søknader om utviklingstillatelser basert på ulike typer rigger fra oljenæringen. Fiskeridirektoratet vurderer i alle tilfeller at kombinasjonen av flytende plattformteknologi ved en rammestruktur som muliggjør fleksible og modulbaserte «topside» løsninger ikke er i alminnelig kommersiell bruk i akvakulturnæringen, jf. laksetildelingsforskriften § 23b annet ledd. Fiskeridirektoratet finner etter dette at konseptet innehar nyhetsverdi som produksjonsteknologi.

Forbedring og gjennomførbarhet

Det videre spørsmålet blir om konseptet kan innebære forbedring sammenlignet med den eksisterende teknologien. For at ny teknologi skal kunne betegnes som innovasjon må det godtgjøres at teknologien kan realiseres. Hvis konseptet ikke er gjennomførbart vil det heller

² Konvertering av plattformen Izar Fene til akvakulturanlegg for tunfisk;
<http://www.bim.ie/media/bim/content/downloads/Farming,the,Deep,Blue.pdf>

ikke være egnet til å oppfylle formålet med utviklingstillatelsene og dermed ikke kunne innebære en forbedring sammenlignet med eksisterende teknologi. Fiskeridirektoratet stiller høye krav til den tekniske dokumentasjonen ved behandling av søknader om utviklingstillatelser. Nivået av dokumentasjon og detaljering er avhengig av den konkrete søknaden. Kompleksitet og risiko er begge faktorer som kan trekke opp kravene til dokumentasjon for gjennomførbarhet.

Flyter og forankring

Etter Fiskeridirektoratets vurdering anses bruken av kjente komponenter fra offshore-teknologi i konseptet som fordelaktig for dokumenterbarhet og strukturmessig integritet på utsatte lokaliteter. Søker har fått utført gjennomgående strukturelle analyser som adresserer laster opp mot kapasitet og dermed utnyttelsesfaktor både i bruddgrenser og ulykkesgrenser. Søker har også fått utført omfattende stabilitetsanalyser, både i intakt og skadet tilstand. Kravet til vanntette skott og oppdrift er grundig dokumentert. Forankring er grundig gjennomgått og redundans ved dobbelt linebrudd er godt dokumentert. Etter Fiskeridirektoratets vurdering er flyter og forankring dokumentert i en slik grad at konseptet framstår som gjennomførbart på dette området.

Notløsning

Modellering av notbevegelser i søknaden viser at noten deformeres opp mot 6 meter som følge av strøm- og bølgelaster i bruddgrensetilstand under ULS strøm. Søker har ikke foretatt noen vurdering av disse deformasjonenes effekt på trengingen av fisk under operative forhold. Søknaden er mangelfull når det gjelder diskusjon rundt mulige forspenningsproblemer i konseptet fordi høye bølger kan bidra til skader på utsatte områder og til at vaier på sikt blir utmattet og går i brudd. Videre er det ikke gjort noen form for analyse av sekundærnettets strukturelle kapasitet og laster det eventuelt blir utsatt for av drivgods eller styrkemessige vurderinger på posene som henger under notkonstruksjonen for å fange opp slam.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er dokumentasjonen av gjennomførbarheten når det gjelder notstrukturen noe mangelfull. Det vurderes dog som positivt at søker selv har identifisert operasjoner som krever mer utfyllende analyser for å etablere værkriterier.

Fôring, dødfisk og trenging

Søker oppgir at det skal installeres system for fôring i traverskranen slik at det skal kunne fôres på ulike steder i merden, og at fôrsiloer skal plasseres i «topsidestrukturen». Ut over dette beskriver ikke søknaden fôrsystemet. Fiskeridirektoratet finner at dette er mangelfullt, men ikke direkte kritisk for gjennomførbarheten av konseptet.

Videre oppgir søker at dødfisk skal samles opp via et system montert på traverskranen. Systemet er i liten grad beskrevet. Regelmessig og funksjonelt opptak av dødfisk er viktig for å forebygge spredning av sykdom. I dette konseptet skal det innføres en nydesignet notpose. Fiskeridirektoratet finner at ved innføringen av et utradisjonelt design som dette, burde

systemet for dødfiskopptak vært beskrevet i detalj slik at det kunne vurderes. Det samme gjelder system for rengjøring av noten. Søker angir at utstyr skal monteres i traverskranen, men verken utstyret eller monteringen er videre beskrevet i søknaden. Etter Fiskeridirektoratets vurdering er det en betydelig svakhet ved søknaden at komponenter som er avgjørende for å kunne gjennomføre driften ikke er beskrevet grundigere.

Søker skriver at «primær-nett for fiskehåndtering» skal benyttes for trenging av fisk. Nettet er ikke beskrevet i detalj, men ut fra skisser i søknaden ser det ut til å være like bredt som notposens sidevegg. Nettet skal henge i traverskranen og skal senkes ned ved notposens ene side slik at det dekker hele vannsøylen, og deretter skal nettet kjøres mot den andre siden for å trenge fisken. Slik Fiskeridirektoratet forstår denne løsningen vil fisken da stå trengt som i et høyt panel langs notveggen. Ved uttak av fisk skal det deretter benyttes et sekundært håndteringsnett som skal kjøres på tvers og vertikalt i forhold til det primære håndteringsnettet. I siste fase skal bunnen heves slik at fisken trenges nedenfra. Hvordan bunnen skal heves er ikke beskrevet i søknaden.

Slik Fiskeridirektoratet forstår søknaden vil nettene være fleksible og av store dimensjoner, og det framstår som vanskelig å holde nettene godt utspilt uten at det oppstår noen form for vridninger. Etter vår vurdering vil selv en svak vridning eller strømbelastning på nettene etablere store åpninger mot siden og bunnen av noten, slik at fisk kan passere. Formen på notens bunn og sidevegger vil også variere med strømretningen, og dette vil også føre til at fisken kan passere trengenettene. Fiskeridirektoratet finner etter dette at det ikke er godtgjort at systemet vil kunne fungere som beskrevet.

Avlusning

Søker planlegger å tilrettelegge for mekanisk avlusning direkte i anlegget ved bruk av en flåte som plasseres inn mot det primære fiskehåndteringsnettet på trengesiden. Fra trengingen som beskrevet over skal fisken pumpes over til flåten med mekanisk behandlingsutstyr og over på den andre siden av nettet. Utstyr for avlusning eller kapasitet for utstyret er ikke beskrevet, men søker nevner FLS, Hydrolicer, Optilice, SkaMik og Thermolicer som alternativer. Merden skal ha en maksimal MTB på 4 900 tonn og all fisken skal trenges samtidig. Fiskeridirektoratet stiller seg etter dette tvilende til kapasiteten for avlusningssystemet og fiskevelferden ved å trenge så mye fisk samtidig. I tillegg har Fiskeridirektoratet pekt på svakheter i trengesystemet og at fisk vil kunne passere trengenettene. Etter Fiskeridirektoratets vurdering har ikke søker godtgjort at det vil være mulig å holde behandlet og ubehandlet fisk adskilt. Dette underbygger Fiskeridirektoratets vurdering av at den driftsmessige gjennomførbarheten i konseptet fremstår som lite dokumentert.

Helhetlig vurdering av innovasjonen i konseptet

Etter en konkret helhetsvurdering av konseptet finner Fiskeridirektoratet det klart at GM Aqua Design innebærer et nyhetselement. Videre har søker levert et godt gjennomarbeidet dokumentasjonsgrunnlag når det gjelder selve konstruksjonen og dens motstand mot

miljølaster. Konseptet fremstår som realiserbart på dette punkt. Det er en forutsetning for utviklingsarbeid at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. I denne saken finner Fiskeridirektoratet imidlertid at konseptet ikke er godt nok utarbeidet når det gjelder flere kritiske løsninger knyttet til selve akvakulturdriften. Usikkerheten knyttet til resultatet fremstår etter vår vurdering som for stor i dette prosjektet. Ut fra informasjonen i søknaden fremstår konseptet som lite gjennomarbeidet hva angår driftsmessige forhold. Etter Fiskeridirektoratets vurdering er konseptets funksjonalitet ut fra dokumentasjonen som foreligger ikke godtgjort med tanke på drift og fiskevelferd og de driftsmessige løsningene på et svært preliminært stadium. Dokumentasjonen av ny eller forbedret produksjonsteknologi vurderes som mangelfull og Fiskeridirektoratet har etter dette kommet til at vilkåret om betydelig innovasjon ikke er oppfylt.

Miljømessig forsvarlig

I tillegg til tildelingsbestemmelsene som konkret gjelder utviklingstillatelser, må Fiskeridirektoratet i de der tilfellene det er nødvendig, foreta en vurdering av om de grunnleggende tildelingsvilkårene for akvakulturtillatelser er oppfylt. Selv om søknaden må avslås fordi konseptet ikke innebærer betydelig innovasjon finner Fiskeridirektoratet grunnlag for å knytte noen vurderinger til hvorvidt GM Aqua Design kan anses for å være miljømessig forsvarlig.

Akvakulturloven § 6 sier at tillatelse til akvakultur kan tildeles dersom det er miljømessig forsvarlig. Videre går det fram av § 10 at akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte.³ Forarbeidene gir nærmere anvisning på innholdet i miljønormen i regelverket og det går fram at forsvarlig etter § 6 skal forstås på samme måte som forsvarlig etter lovens § 10 første ledd. Om miljønormen i § 10 sier proposisjonen at plikten medfører at akvakultur skal drives slik at produksjonen ikke på noe tidspunkt fører til vesentlige negative effekter på miljøet. Med miljømessig forsvarlig menes at driften skal være forsvarlig både i forhold til forurensing og økologiske effekter, herunder biologisk mangfold.

Akvakultur vil etter sin art ha innvirkning på miljøet. Tillatelse til akvakultur innebærer at myndighetene aksepterer en viss påvirkning på omkringliggende miljø. Kravet til forsvarlighet setter grensen for akseptert påvirkning ved skadelige konsekvenser og det går fram av forarbeidene at risikoen for overskridelse av grensen for akseptert påvirkning skal vurderes ved å se på sannsynligheten for at skade kan oppstå og størrelsen på eventuell skade. Skade på sentrale miljømål aksepteres ikke.

³ Ot.prp. nr. 61 (2004-2005) Om lov om akvakultur s. 59 annen spalte

Regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring (2009)⁴ stadfester Norges særlige forvalteransvar for den ville atlantiske laksen gjennom internasjonale avtaler. Det er ikke tvil om at det er et sentralt miljømål å hindre at rømt oppdrettslaks volder skade på de genetiske egenskapene til villaksen. Havforskningsinstituttets Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2018⁵ peker på rømt oppdrettsfisk som en av de sentrale risikofaktorene med hensyn til miljøpåvirkninger fra akvakultur. Det er dermed heller ikke tvil om at rømt oppdrettsfisk anses som en trussel mot det sentrale miljømålet å hindre genetisk påvirkning på vill laks.

Det er på den andre siden ikke fastsatt direkte grenseverdier for akseptabel påvirkning fra den enkelte aktør eller det enkelte anlegg. Imidlertid er det gjennom akvakulturregelverket oppstilt konkrete bestemmelser som regulerer hvilken risiko for rømming som kan aksepteres. Med risiko mener vi i denne sammenhengen kombinasjonen av faren for at en rømming skjer og de potensielle konsekvensene av en rømming. På bakgrunn av det sentrale miljømålet vedrørende villaks er terskelen for akseptert risiko for påvirkning satt høyt.

Risikoen for at en rømming faktisk forekommer er søkt redusert blant annet gjennom forskrift om krav til teknisk standard for flytende akvakulturanlegg (NYTEK forskriften)⁶. Når det gjelder begrensning av risiko for skadelige konsekvenser dersom en rømming først skjer er det blant annet slått fast i forskrift om drift av akvakulturanlegg (driftsforskriften)⁷ § 47a at «(a)ntall fisk per produksjonseenhet i sjø skal ikke overstige 200 000». Grensen for antall fisk per produksjonseenhet i sjø er satt av hensyn til å begrense konsekvensene av en eventuell rømming, selv om risikoen for at en rømming faktisk forekommer er lav. Fiskeridirektoratet har hjemmel til å gi dispensasjon fra bestemmelsen, se driftsforskriften § 68 første ledd. For at slik dispensasjon skal kunne gis må søker godtgjøre at sannsynligheten for at rømming faktisk skal skje, er søkt ytterligere redusert, ut over det regelverket i utgangspunktet krever. Eventuelt kan sterke grunner tale for at det gis dispensasjon til utsett av noe mer enn 200 000 fisk per enhet.

I det omsøkte konseptet skal det settes ut inntil 1,4 millioner fisk. Det går fram av den kortfattede driftsplanen i søknaden at fisken skal føres til fem kilo, og Fiskeridirektoratet legger til grunn at konseptet skal testes ut med maksimalt tillatt biomasse for de syv omsøkte tillatelsene og en tetthet tilsvarende maksimalbegrensningen i akvakulturdriftsforskriften⁸ § 25 annet ledd.

4

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fkd/vedlegg/brosjyrer/2009/brosjyre_strategi_baerekriftig_havbruk.pdf 16/17058 10

5

https://www.imr.no/publikasjoner/andre_publikasjoner/risikovurdering_miljovirkninger_av_norsk_fiskeoppdrett/nb-no 16/17058

⁶ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-08-16-849?q=nytek%20forskriften>

⁷ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-06-17-822>

⁸ https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-06-17-822/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

Søker har fremlagt en omfattende risikoanalyse og gjennomgang av relevante standarder som er innrettet mot å redusere risikoen for strukturell kollaps både på strukturelementer i plattform, notsystem og forankringssystem. Søker har gjennomgått balansen mellom sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende design og operasjon, spesielt med hensyn til produksjon av fisk i mer eksponerte forhold enn NS 9415 har tatt høyde for.

Søker har foretatt en gjennomgang av relevante risikoer og beskriver flere risikoreduserende tiltak i form av utbredt bruk av standarder i tillegg til NS 9415. Strukturens integritet inklusive forankring og notdesign blir verifisert både risikomessig og med omfattende dokumentasjon gjennom analyser og bruk av standarder.

Flere av konstruksjonsegenskapene vurderes å ha risikodempende effekt, blant annet ved bruk av stivere og mer motstandsdyktige nøter og kortere responstid pga. mer overvåkning enn det som er standard i dagens driftsform.

Det er velkjent i næringen at arbeidsoperasjoner innebærer rømmingsrisiko. Søker påpeker at flere av operasjonene vil være begrenset av værkrakterier som igjen kan ha betydning for vurdering av risikoen for rømming. Operasjonene søker peker på er blant annet transport, operasjon av not ved bruk av traverskran, kjøring av traverskran, utskifting og vedlikehold av nett, avfallshåndtering, og fartøysoperasjoner. Det anses som positivt at søker har identifisert kritiske operasjoner og behov for værkrakterier. Til tross for en omfattende gjennomgang av risikoer har søker imidlertid ikke spesifisert og dokumentert risikoreduserende tiltak mot notskader på grunn av manglende sekundærsikring. Slik Fiskeridirektoratet forstår søknaden skal sekundærnettet ha en beskyttelsesfunksjon mot drivgods og lakselus, men nettet vil ikke kunne hindre at fisk rømmer ved notskade. Sekundærnettet fungerer derfor ikke som sekundærsikring men som et risikoreduserende tiltak mot notskade.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er det store muligheter for strukturell konflikt mellom notposens store deformasjoner og primær-nettet for fiskehåndtering spesielt under oppgitt ekstremstrøm og bølger. Til tross for forbedringene konseptet innebærer ved reduksjon av strukturelle risikoer sammenlignet med dagens produksjonsteknologi, finner Fiskeridirektoratet flere mangler av stor betydning for sannsynligheten for rømming. Videre mangler grunnleggende rømmingsbarrierer i forhold til notskader eller feiloperasjon av noten inklusive mulige skadetilstander som medfører overslag av vann over not. I tillegg til dette mangler enheten mulighet for seksjonering under drift ved et eventuelt hull i noten. Dette medfører at all fisk vil ha mulighet for å rømme inntil et eventuelt hull er oppdaget og reparert. Videre er operasjon av den store behandlingsflåten innvendig i noten ikke adressert i vurdering av rømmingsrisiko. Fiskeridirektoratet finner at risiko for rømming fra konseptet GM Aqua Design ansees som forhøyet sammenlignet med konvensjonell teknologi.

Som vist over kan ikke Fiskeridirektoratet tildele utviklingstillatelse til konsept som gir dårligere rømmingssikring enn eksisterende konvensjonelle anlegg, uten å komme i konflikt med kravet om at akvakultur skal være miljømessig forsvarlig. Dette til tross for at konseptene kan innebære betydelig innovasjon i forhold til f.eks. utnyttelse av nytt areal. I konseptet er det planlagt utsett av 1,4 millioner fisk, som er betydelig mer enn begrensningen om maksimalt utsett av 200 000 fisk per enhet i driftsforskriften § 47a første ledd. Konsekvensen av en potensiell rømmingshendelse fra et slikt anlegg vil dermed være svært høy. I et slikt tilfelle vil det for Fiskeridirektoratet være avgjørende at det for valgte løsninger kan dokumenteres at rømmingssikkerhet ivaretas på en tilfredsstillende måte. På bakgrunn av den omsøkte mengden biomasse kan ikke Fiskeridirektoratet på nåværende tidspunkt se at søker har godtgjort at rømmingssikkerheten er tilstrekkelig ivaretatt sett opp mot skadepotensialet dersom en rømming skulle forekomme.

Det går fram av forarbeidene at kravet til forsvarlighet skal vurderes opp mot hensynet til næringsutvikling og andre samfunnshensyn. Fiskeridirektoratet har allerede kommet til vilkåret om betydelig innovasjon ikke er oppfylt. Hensyn til den teknologiske utviklingen i næringen vil dermed ikke bli skadelidende ved et avslag. Fiskeridirektoratet kan heller ikke se at hensynet til Erko Seafood AS' ønske om å kunne drive næringsutvikling innen akvakultur kan veie tyngre enn kravet om beskyttelse av sentrale miljømål i denne saken. Endelig kan vi ikke se at andre samfunnshensyn kan føre til et annet resultat i denne saken.

Fiskeridirektoratet har kommet fram til at risikoen for uakseptabel skade på sentrale miljømål er for stor, og konseptet kan ikke anses for å være miljømessig forsvarlig, jf. akvakulturloven § 6 første ledd, bokstav a og § 10 første ledd. Søknaden må avslås også på dette grunnlag.

Fiskeridirektoratet finner ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt de øvrige vilkårene for tildeling av utviklingstillatelse er oppfylt, ettersom det avgjørende vilkåret om at prosjektet må innebære «betydelig innovasjon» ikke er oppfylt.

Vedtak

Fiskeridirektoratet avslår søknaden fra Erko Seafood AS om syv utviklingstillatelse til utvikling av konseptet GM Aqua Design jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd, jf. Akvakulturloven § 6 første ledd bokstav a og § 10 første ledd.

Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er tre uke, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. Se også vedlagte skjema.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Erko Seafood As

Christian Michelsens
gate 6B

5012

BERGEN

Kopi til:

Nærings- Og Fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032

OSLO

Vedlegg

Klageskjema Erko